

BULETINUL

Onor. Biblioteca Universitară
Piața Sf. Gheorghe Cluj

Trecut în registrul special dela Tribunalul
Cluj, Secția I, sub Nr. 1—1945.

„Iar roada dreptății se samănă spre pacea făcătorilor de pace.“

Iacob 3, 18.

Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Apare sub conducerea unui comitet

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

PACE ȘI SFINȚENIE

La nașterea Mântuitorului îngerii vestindu-L au oferit pământului pace, oamenilor învoirea bună, dacă vor da lui Dumnezeu, celui de sus, convenita mărire.

Socotesc că în sufletul celor ce s'au învrednicit de auzirea acestei vestiri, cât și în a acelor, cari de atunci și până azi, s'au hrănit din Evanghelii, cuvântul pace a așezat balsam și mângâiere, a împlinit dorințe, a picurat în inimi fericire.

Pace înseamnă armonie, înseamnă echilibru, dreptate, temeinicie. Pace înseamnă ceva împlinit, ceva statornic, ceva ce are totul, nelipsindu-i nimic.

Ca un stâlp de sfidare, în fața păcii stă războiul.

Cel dintâi război l-a făcut Lucifer cu îngerii lui, împotriva lui Dumnezeu, încercând să turbure pacea cerului, ca niște răsturnători ai rânduelii de sus și săvârșind păcatul și ațâțând războirea păcatului împotriva Binelui suprem, până la sfârșit de veacuri.

Strămoșii noștri, cei așezați în pacea deplină a paradisului, nu s'au războit împotriva părintelui lor? Nu și-au vândut ei înșiși pacea, luând în sufletele lor pustiirea păcatului?

Și de-atunci, cu o nedesmințită în-târrire, în toate sufletele în cari să-lăsluește păcatul e război; în toate familiile unde patronează păcatul e război; în toate veacurile cari au adus tămâieri păcatului, a fost război.

„Ne-ai făcut pentru tine, Doamne, și neliniștit este sufletul nostru până nu se va odihni întru tine.“ (Fer. Augustin).

Poate ați cunoscut dela alții, sau dela voi înșivă starea de păcat. Sufletul răsvrătit săvârșește păcatul! Primește oare, prin făptuirea lui, liniște?

Nu-i ca o mare învolburată? Nu-i glasul conștiinței lui ca un vuet de pădure în furtună?

Nu aduce păcatul, păcat și prăpastia, prăpastie?

N'a amuțit Irodida glasul mustrător a lui Ioan Botezătorul, tăindu-i capul în închisoare? N'a ajuns Iuda în disperarea faptei să-și atârne trupul spre spânzurătoare?

Priviți cum aleargă, buimăcit, Cain, urmărit de umbra fratelui său Abel. Ascultați glasul ce-i strigă,

din mijlocul câmpului, din desis de pădure, din adânc de vale, din vârful de munte, i-l strigă izvorul din care vrea să se răcorească; umbra la care vrea să se odihnească: „Glasul sângelui fratelui tău, din pământ strigă: Unde-i fratele tău?“ (Gen. 4, 8)

I-l strigă totul și toate, văzduhul și pământul, răpindu-i hrana și somnul, liniștea și pacea, încât spune Domnului: „Pedeapsa mea e prea mare ca s'o pot suferi; Tu mă izgonești de pe fața pământului, va trebui să mă ascund de fața Ta, să fiu pribeag și fugar pe pământ.“ (Gen. 4, 13)

„Nu este pace întru oasele mele“, se tânguie David, după păcătuire. Dar urâciunea războiului din familia în care s'a cuibărit păcatul? Rămânem buimăciți când vedem căsniciile pornite și întemeiate pe iubire și binecuvântate spre viață pașnică, cum apucă pe fogașul neînțelegerilor, a desbinării, a certurilor. În toate familiile unde lipsește pacea, păcatul a alungat-o.

Bărbați și femei, soți și părinți de familie, împinși pe calea patimilor, a desfrânării, a beției, a lenei, a urii, nu vor afla altă roadă, decât aceea a prăbușirii cuibului lor, a schimbării lui din grădina păcii, în iad de păcate, mereu roditor de păcate, otrăvitor de suflete și ucigașul celor ce trebuiau crescuți pentru Dumnezeu.

Cum va fi pace în casa unde rugăciunea a fost înlocuită cu înjurătura; dragostea cu ura; cununa curățeniei, cu mocirla necredinței conjugale?

Dragostea vine dela Dumnezeu, ea zidește pacea și pacea zidește mântuirea.

Deci pacea o clădim pe dragoste și încununarea dragostei: pacea!

„Eu merg dela voi și mă veți căuta și în păcatul vostru veți pieri,“ (Ioan 8, 21), a zis Mântuitorul odată fariseilor fățarnici și impietriți, ca o groaznică amenințare, mai grea decât oricare pedeapsă, căci ajunge lor și tuturor răsvrățiților păcătoși, plecarea lui Dumnezeu din suflet, ca sufletul să le rămână golit de pace și plin de turburare, frământare, sbucium.

Dacă lipsa păcii din sufletul omului păcătos, provoacă întunecarea

neliniștii, dacă în casa unde nu-i credință, ucisă fiind pacea, corabia familiei se clatină în furtună, apoi cât de groaznică poate fi lipsa păcii în lume, între oameni, între popoare.

Dacă, numai gândul la ciumă, holeră și tot cortegiul de epidemii cari seceră mii și mii, ne cutremură. Dacă foamea care uneori bântue nemilos, uscând pe picioare, fără alegere, populația unor întregi regiuni, ne sgudue până în adâncul sufletului nostru. Dacă un cutremur nimicește în mod dramatic orașe, îngropând sub dărâmături vieți surprinse în visuri nevinovate de noapte, apoi în ce chip de groază se află mintea omului, în fața celui mai mare rău din lume, a războiului dintre neamuri, care poartă cu sine toate relele de mai sus. Ca balaurul din poveste, cel cu multe capete, ne apare hidosul chip al războiului, cu înspăimântătoarele lui capete, târând după sine: boalele, foamea, cutremurile, ciopârțirea de trupuri omeneste și moartea, moartea care rade biruitoare peste tranșee, prin văi, pe ape, în văzduh, între ruinele marilor orașe, peste cenușa satelor ce au fost până ieri liniștite.

Ar putea fi condeiu sau vorbă, să poată înfățișa tabloul acestui monstru — războiul?

E de mirare atunci că tot sufletul urește războiul? E de mirare că Biserica lui Hristos, împărăția păcii,

a Domnului păcii, cheamă lumea spre pace, spre pacea lui Hristos? Toate slujbele încep: cu pace Domnului să de rugăm...

La nașterea Domnului îngerii au vestit pacea, pe munte Mântuitorul a chemat fiii ai lui Dumnezeu, pe făcătorii de pace. La cina de despărțire a lăsat apostolilor darul mare al păcii: „Pace las vouă, pacea mea dau vouă“. După sfânta sa înviere, cu aceleași cuvinte, cu cari s'a despărțit de ei, i-a întâmpinat: „Pace vouă!“

Omule, familie, omenire, iată salvarea: „pacea lui Hristos care covârșește toată mintea“. (Filipeni 4, 7)

„In drum mi-se desfac prăpăstii, și'n negură se'mbracă zarea — Eu, în genunchi spre Tine caut Părinte-orânduie-mi, cărarea...“

Ce te oprește pe tine creștine cu suflet învălurat de ispite și turburat de păcate, să-ți recâștigi pacea?

Ce te împiedecă pe tine familie sbuciumată și destrămată, să te afli iarși pe calea dragostei și a păcii? Oameni și omenire, spăimântați de spectrul războiului, luați toți pacea lui Hristos. Așezați-L piatră de temelie: în suflete, în familii, în lume.

Ziceți cu sf. Grigore de Nazianz: „O pace dulce, te doresc mai mult decât orice bun pământesc. Te sărut, te îmbrățișez dacă ești de față, te strig înapoi cu lacrimi dacă te-ai depărtat.“

Pr. GHEORGHE SIMU

Hristos isvorul păcii noastre

Prorocul Isaia, cu sute de ani înainte de apariția în trup a lui Iisus Hristos, într'o inspirație profetică, îl vestește lumii ca pe Cel care ca fi „Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, părintele neamului ce va să fie“. (Isaia 9, 6)

Pentru a ne lămurii în ce măsură Hristos a realizat în persoana sa această prezicere, vom face câteva reflexii, deslușind înțelesul real al păcii despre care El însuși spunea ucenicilor săi la Cîna cea de Taină: „Pace vă las vouă, pacea mea v-o las vouă. (Ioan 14, 27)

Care este această pace a lui Hristos, pe care a lăsat-o tuturor celor ce urmează învățătura Lui până la capătul veacurilor? — Răspunsul îl vom avea în cele trei idei de care ne vom ocupa în prezenta meditație. În rândul întâi Hristos prin venirea sa în lume a restabilit pacea între om și Dumnezeu; în cel de-al doilea ne-a în-

vățat taina cum să menținem pacea cu noi înșine; în sfârșit în rândul al treilea ne-a dăruit mijloacele necesare pentru a menține pacea cu aproapele nostru.

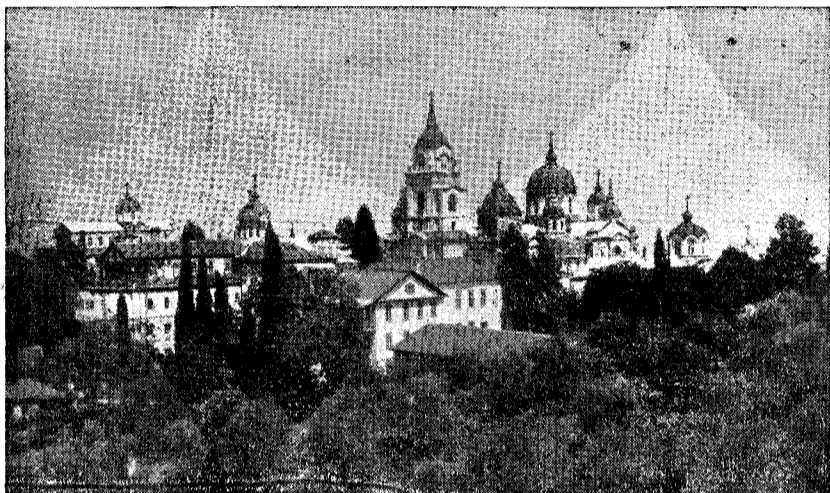
Asupra acestei întreite păci vom stăruii în cele ce urmează:

1. Pacea omului cu Dumnezeu. Este un adevăr necontestat că noi oamenii fiind păcătoși, suntem fiii mântii și în această calitate suntem nu numai dușmanii ai lui Dumnezeu, ci și incapabili să ne împăcăm cu Dumnezeu prin puterile noastre proprii. Avem lipsă de un mijlocitor care să țină seamă și să servească atât interesele noastre cât și cele ale lui Dumnezeu, un mijlocitor în care Dumnezeu să afle toată plinitudinea satisfacției ce i se cuvine și în care omul să găsească plinitudinea fertării și a mîlei de care are nevoie. Ori, acest mijlocitor este Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu făcut om, în persoana căruia, pe de-

portare dură care l-a măhnit. In aceste cazuri, pacea între noi ar putea fi restabilită printr-o simplă satisfacție pe care l-am dat-o, în proporție cu ofensa pricinuită. Dar nu o facem, numai pentru simplul motiv că nu vrem să ne umilim. E semn că n'am înțeles nimic din gestul de largă bunătate a lui Iisus Hristos, care a luat-o înaintea noastră și îmbrăcând trup omenesc — bună-tatea intrupată — și-a făcut un titlu de glorie ca să ne preîntâmpine. Dacă ar fi așteptat ca noi, dușmanii lui declarați, să facem întâiul pas împăcarea noastră cu Cerul nu s'ar fi produs niciodată. El a venit pe pământ, pentru a se face cât mai amabil, a renunțat la toată strălucirea marelui său și s'a umanizat, s'a făcut ca unul din noi, nu cu aparența de om, ci devenind om

adevărat ca oricare dintre noi. A renunțat la toate strălucirile sale dumnezeiești. Și atunci cum mai putem noi oamenii invoca motive de onoare, pentru a nu merge înaintea semenului nostru, — pe care l-am supărat, — să-i întindem mâna de împăcare? Insemnează că lucrăm direct împotriva principiilor fundamentale așezate de Iisus Hristos. Mai mult așa făcând însemnează că prin atitudinea noastră, zădărniciim dorința generală ca puterile pământului să se înțeleagă între ele pentru a dăruți lumii o pace, în timp ce noi nu voim să punem capăt unor diferențe păcătoase ale căror autori suntem, și pe care numai încăpăținarea noastră le alimentează. Pacea cu aproapele se clădește pe bună-tate, pe dragoste neprecupețită.

Preot ION POP

Odihna 'n Dumnezeu

*Tare scurtă-mi pare viața
Și prea strâmtă pentru mine,
Aș dori să urc deasupra-i
Gândurile pentru bine...*

*Să plutesc deasupra lumii
Ca o pană 'n vârf de nori,
Să mă scap de rodul humii
Intr'o mare de colori...*

*Să mă odihnesc acolo
Ca și nuferii pe ape,
Pacea sfântă să m'alinte
Și lumina să mă 'ngroape...*

VARAHIL

FAPTE DIN EPARHIE

P. S. Episcop Nicolae, la Chiraleș-Năsăud

Preoțimea tractului Lechința-Năsăud, întrunită în a IV-a conferință lunară, în temeiul deciziei Nr. 107 Patriarhicești, a avut plăcuta surpriză, de a fi vizitată în mod inopinat, de către P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului.

Prezenți fiind toți preoții tractului în frunte cu P. C. Părinte Protopop Virgil Guțu, în ziua de 27 Aprilie a. c., în parohia Chiraleș, se începe programul zilei conform deciziei menționate. Sf. Liturghie este slujită în sobor de P. C. Prot. V. Guțu și preoții: I. Bărsan, I. Mănzat, G. Drăgan, I. Orăsan și T. Cu-

reu, iar ceilalți preoți conduc strana.

Menționăm că deși a fost zi de lucru, au fost prezenți la biserică, un număr frumos de credincioși în deosebi femei, cari au ascultat cu toată evlavie, prima slujbă făcută în biserică lor, de preoții aceluiș neam, despărțiți până mai ieri.

În momentul când Pr. I. Bărsan, își începe predica, intră în biserică P. S. Episcop Nicolae, însoțit de diaconul Șt. Călugăru, spre plăcuta surprindere, atât a preoțimii cât și a credincioșilor.

P. S. Sa sărută crucea și sf. Evanghelle, pe care i le prezintă Prot.

tractual, iar preoții cântă „Pre Stăpânul...”

Continuându-se programul, Pr. I. Bărsan, rostește cu deosebită iscusință „Cuvântul de învățătură la petrodul Penticostarului”, scoțând în evidență bucuria sufletească ce ne-o oferă acest period, cel mai luminos din tot cursul anului, pentru praznicele mari pe cari le cuprinde.

P. C. Protopop tractual, rostește apoi cuvântul de bun venit către P. S. Sa, arătând bucuria ce a pricinuit această vizită neașteptată a P. S. Sale, clerului și poporului care este de față.

Vorbește apoi P. S. Sa, care cu măiestria-i obișnuită și în dulcele grațiu înțeles de toți, arată că gândul care l-a adus în Chiraleș, este gândul care-l duce pretutindeni — gândul de a se bucura. Și această bucurie i-o oferă clerul și poporul dreptcredincios, dacă-l găsește la datorie; pe preot la postul lui de răspundere, iar pe popor în jurul preotului, strâns legat de Biserica lui Hristos, tare în credință, plin de dragoste și supus Stăpânirii.

Indemnul P. S. Sale, de a nu ne vinde pentru nimic în lume, ce avem mai scump, sufletul și credința în Dumnezeu, stoarce vădite lacrimi din ochii bunilor creștini, cari, cu nesațu sorbeau fiecare vorbă ce ieșea din gura Vlădicului.

Se continuă apoi programul conferinței, cu critica serviciului divin, făcută de Pr. V. Prahase, critica predicii, făcută de Pr. I. Orăsan și citirea temei „Rezistența bisericii românești față de prozelitismul catolic”, de Pr. V. Prahase.

P. S. Sa Episcopul Nicolae, dă lămuririle necesare preoțimii, făcând o amplă expunere a politicii Vaticanului în decursul istoriei — care, în interesul papalității a făcut prozelitism în toate părțile, și cu orice mijloace, permise sau nu, de morala creștină. Poporul român s'a arătat dela început ostil catolicismului, și rezistența lui, face pagini de glorie în istoria Bisericii ortodoxe.

Țelurile politice pe care le-a urmărit papalitatea prin ruperea sufletească a Românilor la 1700, P. S. Sa le dovedește și cu fapte recente — arătând că, preoțimea grcat. din Ardealul cedat în urma dictatului dela Viena, nu s'a bucurat de un tratament mai bun ca cea ortodoxă.

Interesul Vaticanului cerea ca noarea puținilor Români uniți, să fie sacrificată în fața numărului mult mai mare de catolici unguri.

După cuvântul P. S. Episcop, conferința se intrerupe și se ia masa comună, oferită cu ospitalitate de P. C. Pr. Virgil Baciu, parohul locului.

În momentul plecării P. S. Episcop, sosește P. C. Protopop al Județului Năsăud Gh. Zagrai, care, după ce se întreține cu P. S. Sa, rămâne în mijlocul preoțimii, continuându-se programul.

Bucuria acestei zile, va rămâne vie în sufletul poporului și a clerului din acest tract, care, și-a luat angajamentul de a face totdeauna bucurie Stăpânului, fiind la datorie.

Pr. IOAN ORĂSAN

Răboj bibliografic

NICOLAE Mitropolitul Krutițki: CUVĂNTĂRI BISERICESTI, Edit. Instit. Biblic și de Mistune, București 1949, traducere din limba rusă de Preotul Nicolae Popescu, profesor universitar onorar, pag. 176.

Cartea aceasta asupra căreia vrem să zăbovim, nu puțin ne-a fost cuviincios și de preț. Dar pe care înalt Prea Fericitul Patriarh Iustinian, prin Institutul Biblic și de Mistune al Bisericii Ortodoxe Române, ni l-a făcut nu numai nouă slujitorilor cuvântului lui Dumnezeu, ci tuturor binecinstitorilor creștini, iubitori de luminată și de suflet ziditoare învățătură creștinească.

În seara de Crăciun încă nu primisem îndatinată și așteptată Pastorală a Prea Sfințitului Nicolae Colan.

Pentru a o suplini, alesesem din cartea de care ne ocupăm aci, cuvântarea: *Lumina*, rostită la Crăciunul anului 1944 în Biserica Învierii de pe ulicioara Briusov din Moscova. Dar înainte de a intra la sfânta Liturghie un curier special ne-a înmănat și Pastorală Prea Sfințitului Nicolae.

După citirea acestela, totuși nu am putut renunța la câteva spicuri și din luminata cuvântare despre *Lumina*, care este Iisus, a I. P. S. Mitropolit Nicolae Krutițki.

A doua zi câțiva credincioși m'au întrebat dacă nu le-aș putea procura și lor câte un exemplar din minunata carte din care le-am citit. Unul dintre ei este medic, altul de asemenea o bine apreciată personalitate în viața de obște și câteva femei credincioase.

Credincioși mireni vreau să aibă în casa lor o carte de predică!

Acest fapt, fără alt comentariu, nu este oare un sincer elogiu al cărții I. P. S. Nicolae Krutițki?

Din cele câteva pagini, inimile credincioșilor au intuit, și bine au intuit, că această carte cuprinde în sine ceva deosebit.

Consiliul Academiei Duhovnicești din Moscova în referatul său prin care, având în vedere lucrările teologice ale I. P. S. Mitropolit Nicolae Krutițki, propunea decernarea titlului de Doctor în teologie, spune textual despre cartea *Cuvântări bisericesti* că „este un mare tezaur de știință teologică” și că este o lucrare „neîntrecută în vremea noastră” (vezi și Revista Patriarhiei de Moscova Nr. 6 din 1949).

La această „mărturie bună dela cei din afară” se mai adaugă una: aceea a I. P. Fer. Părinte Patriarh Iustinian, care în Dec. 1948 cerea distinsului autor încuviințarea de a

